

Zdrowy uśmiech to zdrowe życie! Profilaktyka chorób jamy ustnej u psów i kotów

(Materiały edukacyjne Primavet – część misji „Mniej chorób, więcej zdrowia”)

Czy wiesz, że aż **80% psów i kotów po trzecim roku życia** ma problemy z jamą ustną – często niezauważone przez właściciela?

Na początku zwierzę może jeść i bawić się jak zwykle, ale pojawia się **nieprzyjemny zapach z pyszczka** – to pierwszy sygnał, że zaczyna się zapalenie dziąseł.

Z czasem rozwija się **zapalenie przyzębia**, które może powodować:

- ➔ krwawienie dziąseł, ropny nalot, przetoki,
- ➔ problemy z jedzeniem, utratę masy ciała i apatię,
- ➔ a w końcowym etapie – **obluzowanie i utratę zębów**.

To jednak nie koniec – bakterie z jamy ustnej mogą powodować **choroby nerek, wątroby i serca**.

Dobra wiadomość?

Większości tych problemów można **skutecznie zapobiec** – codzienną profilaktyką i regularnymi kontrolami.

1. Ucz pupila higieny od najmłodszych miesięcy

Już u **2–3-miesięcznego szczeniaka lub kocięcia** można rozpocząć naukę mycia zębów. Zrób to spokojnie, stopniowo i zawsze z nagrodą. Najlepiej wybrać stałą porę dnia.

Na początku:

- używaj **chusteczek stomatologicznych** lub **silikonowej nakładki**,
- zaczynaj od **zębów policzkowych**, potem stopniowo przechodź do siekaczy i kłów,
- nie zrażaj zwierzaka – liczy się cierpliwość i pozytywne skojarzenia.

Podczas wizyt pediatrycznych lekarz oceni zgryz i kompletność uzębienia.

Wczesna profilaktyka może zapobiec m.in. **młodzieńczemu zapaleniu błony śluzowej jamy ustnej u kotów**, które często prowadzi do przewlekłych stanów zapalnych w dorosłym życiu.

2. Kontroluj wymianę zębów

Okolo **6–7 miesiąca życia** przyjdź z pupilem na kontrolę wymiany uzębienia.

To ważne, aby ocenić:

- ✓ czy nie ma przetrwałych zębów mlecznych,
- ✓ czy prawidłowo wyrzynają się zęby stałe,

Jest to istotne, bo mogą się pojawiać w przyszłości torbiele zębopochodne lub zgryz urazowy.

U ras małych ostateczną ocenę zgryzu warto wykonać w **9–10 miesiącu**, a u dużych w **10–12 miesiącu życia**.

Przerwałe zęby mleczne należy zawsze usunąć !!!

3. Higiena jamy ustnej przez całe życie

Utrzymanie czystych zębów to codzienny obowiązek właściciela.
Wyróżniamy dwa typy higieny:

♦ **Higiena aktywna – złoty standard**

Codziennie lub co drugi dzień szczotkowanie zębów:

- szczoteczką dla zwierząt lub silikonową nakładką,
- pastą, żelem lub sprayem stomatologicznym (bez fluoru),
- można też stosować **chusteczki stomatologiczne** gotowe do użycia.

♦ **Higiena pasywna**

Wspierające środki, które pomagają ograniczyć odkładanie kamienia:

- **karmy stomatologiczne** o specjalnej strukturze,
- **gryzaki dentystyczne i przysmaki**,
- **preparaty dodawane do wody lub jedzenia**, które rozbijają płytkę nazębną.

 Wszystkie zatwierdzone i skuteczne produkty znajdziesz na stronie vohc.org.

Regularne mycie zębów pozwala też **wcześniej zauważyć niepokojące objawy**:
krwawienie dziąseł, przerosty dziąseł, złamania zębów, guzy czy zmiany resorpcyjne u kotów.

Im szybciej zostaną wykryte, tym większa szansa na skuteczne leczenie.

4. Co robimy my – lekarze weterynarii

W Primavet zalecamy **kontrole stomatologiczne co 6–12 miesięcy**.
Podczas wizyty oceniamy:

- 1 stan dziąseł,
- 2 ilość kamienia nazębnego,
- 3 obecność guzków, zmian nowotworowych lub resorpcyjnych,
- 4 konieczność zabiegu sanacji jamy ustnej.

Zabieg sanacji to nie tylko usunięcie kamienia!

To także:

- badanie RTG zębów,
- ocena stopnia zapalenia przyzębia,
- sprawdzenie żywotności zębów,
- decyzja o leczeniu lub usunięciu zębów.

Częstotliwość sanacji zależy od pacjenta – zwykle **co 6–12 miesięcy**, a częściej u:

- psów małych ras,
- zwierząt nie współpracujących z właścicielem,
- kotów z wcześniejszymi zmianami resorpcyjnymi.

5. Dlaczego warto działać wcześniej?

Wczesna profilaktyka jamy ustnej u szczeniąt i kociąt to:

- ✓ zapobieganie chorobom przyzębia i utracie zębów,
- ✓ ochrona przed chorobami ogólnoustrojowymi,
- ✓ lepszy komfort życia – bez bólu i przykrego zapachu,
- ✓ dłuższe życie Twojego pupila.

Bo jama ustna w złym stanie **boli** – nawet jeśli pies czy kot nie potrafi tego powiedzieć. Smutny, apatyczny pupil to często po prostu... chory pupil.

Podsumowanie

- ✓ Myj zęby pupila od najmłodszych miesięcy.
- ✓ Wybieraj preparaty stomatologiczne zatwierdzone przez VOHC.
- ✓ Zgłaszaj się na kontrole co 6–12 miesięcy.
- ✓ Nie lekceważ nieprzyjemnego zapachu z pyska.

Higiena jamy ustnej to codzienny gest troski o Twojego przyjaciela. To sposób, by uniknąć cierpienia, bólu i przedwczesnych chorób.

autorka - lek. wet. Paulina Sikorska Primavet 2025

**Primavet – mniej chorób, więcej zdrowia.
10 lat misji dla psów i kotów.**